

Politieke Markt

Vergadering van 4 februari 2025
Beleid en Uitvoering - Team Ruimtelijke
ontwikkeling en projecten

Omvormen melkveeboerderij tot vleesveehouderij, Hevenweg 6 te Blokzijl

Auteur

Roseliek Stegeman

Overlegd met

Carolien Borg en Marja van den Broek

Portefeuillehouder

Bram Harmsma

Andere betrokken portefeuillehouders

Marcel Scheringa

Samenvatting

De melkveehouderij gevestigd op Hevenweg 6 te Blokzijl wenst haar melkveebedrijf om te vormen tot een extensieve beheerboerderij gericht op circulaire landbouw en weidevogelbeheer. Het nieuwe model maakt gebruik van weidevleesvee, wat bijdraagt aan biodiversiteit en een circulaire bedrijfsvoering. Het bedrijf werkt volledig grondgebonden en minimaliseert externe inputs door eigen voerproductie en hergebruik van grondstoffen, zoals strooisel uit nabijgelegen natuurgebieden.

Met 74 hectare grond wordt ingezet op extensieve beweiding, waarvan 50-60 hectare wordt beheerd voor agrarisch natuurbeheer (ANLb) met een focus op uitgesteld maaien voor weidevogels. Dit creëert een nieuw weidevogelreservaat dat aansluit op bestaande natuurgebieden van Natuurmonumenten. De ruige stalmest uit de nieuwe potstal verbetert de bodemkwaliteit, verhoogt de biodiversiteit en maakt de landbouw klimaatbestendiger.

Het plan ondersteunt het landelijke "Aanvalsplan Grutto" en de Overijsselse "3x3 aanpak" om balans te brengen tussen voedselproductie, natuur, bodem en water. Door deze ontwikkeling wordt het weidevogelgebied in het Leeuwterveld vergroot en versterkt. Natuurmonumenten ziet dit als een belangrijk voorbeeld van landbouw die bijdraagt aan natuurherstel.

Op dit moment is het niet mogelijk om de overstap van melkveehouderij naar een bedrijf met weidevleesvee, omdat het gemeentelijk beleid aangeeft dat er geen nieuwe omgevingsvergunningen voor veehouderijen afgegeven worden.

Beschrijving

Inleiding

Gevraagd wordt in te stemmen met het verzoek van de melkveehouderij aan de Hevenweg 6 te Blokzijl. Het betreft een verzoek om de huidige melkveehouderij om te vormen tot een extensieve

beheerboerderij gericht op weidevleesvee. Hoewel het huidige gemeentelijk beleid geen nieuwe omgevingsvergunningen voor veehouderijen toestaat, vraagt deze specifieke casus om een uitzondering. Het voorstel sluit aan bij diverse maatschappelijke en ecologische doelen, waaronder biodiversiteit, Aanvalsplan Grutto, natuurbehoud en klimaatbestendigheid.

Gewenst resultaat

Het bieden van toekomstperspectief aan de betreffende ondernemer door de omschakeling van melkvee naar weidevleesvee mogelijk te maken.

Argumenten

1.1 Bijdrage aan natuurbehoud en biodiversiteit

De omvorming naar een beheerboerderij gericht op weidevleesvee ondersteunt direct het weidevogelbeheer in het Leeuwterveld. Door extensieve beweiding en agrarisch natuurbeheer wordt de leefomgeving voor weidevogels verbeterd, waarmee een robuuster weidevogelgebied ontstaat. Dit sluit aan bij nationale initiatieven zoals het "Aanvalsplan Grutto" en de doelstellingen van Natuurmonumenten.

1.2. Dierwaardig houden van vleesvee

Door de extensieve manier van het houden van weidevleesvee wordt de dierwaardigheid geborgd. Er moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De dieren worden tenminste 120 dagen per jaar geweid waarbij de dieren ten minste 6 uur per dag buiten komen, tenzij dit niet mogelijk is door weers-, bodem-, of gezondheidsredenen. Doormiddel van een graslandkalender wordt bijgehouden hoeveel de dieren buiten lopen.
- De afmetingen van de stallen en de inrichting van de ligplaatsen moeten voldoen aan het keurmerk biologisch houden van vee.
- De dieren worden voor circa 90% gevoerd met ruwvoer, welke zoveel mogelijk van eigen land afkomstig is.

1.3. Er is geen sprake van toename van stikstofdepositie.

Het overstappen op vleesvee geeft agrariërs een toekomstperspectief. Aangezien vleesvee een lagere emissiefactor heeft dan melkvee kunnen er meer koeien worden gehouden. Er moet binnen de huidige rechten van de Natuurvergunning worden gebleven.

1.4. Versterking van circulaire landbouw

De bedrijfsvoering wordt volledig grondgebonden en gericht op kringlooplandbouw. Door lokaal ruwvoer te gebruiken en ruige stalmest in te zetten als bodemverbeteraar, wordt efficiënt gebruikgemaakt van natuurlijke hulpbronnen en wordt de bodemkwaliteit duurzaam verbeterd.

1.5. Klimaatbestendigheid en duurzaam waterbeheer

De ruige stalmest uit de potstal verhoogt het organische stofgehalte in de bodem, wat zorgt voor een betere vochtvasthouding en vermindert droogtegevoeligheid. Dit draagt bij aan klimaatbestendigheid en een veerkrachtige agrarische omgeving.

1.6. Versterking van regionale natuur en economie

Het plan creëert een verdienmodel waarin inkomsten uit agrarisch natuurbeheer en voedselproductie worden gecombineerd. Dit versterkt de regionale landbouwsector terwijl het bijdraagt aan het herstel van natuur en biodiversiteit.

Kanttekeningen en risico's

1.1. Gemeentelijk beleid en precedentwerking

Het huidige gemeentelijke beleid staat geen nieuwe omgevingsvergunningen voor veehouderijen toe. Het verlenen van een uitzondering kan precedentwerking veroorzaken en de consistentie van het beleid onder druk zetten.

1.2 Natuurvergunning aanvraag

De betreffende ondernemer is verplicht voor het intern salderen een Natuurvergunning bij de provincie aan te vragen voor de nieuwe situatie.

Duurzaamheid en social return

Het besluit om in te stemmen met het verzoek draagt significant bij aan een duurzamer landbouwsysteem. De omvorming naar een extensieve beheerboerderij heeft positieve effecten op klimaatbestendigheid, biodiversiteit, weidevogels en bodemgezondheid. Het biedt daarmee een voorbeeld van landbouw die niet alleen economisch, maar ook ecologisch toekomstbestendig is.

Financiële toelichting

Het instemmen met het verzoek heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie en participatie

Na het verlenen van de instemming zal aan de ondernemer worden medegedeeld dat de formele aanvraag ingediend kan worden.

Uitvoering en planning

Nadat medewerking is verleend kan het bedrijf de formele aanvraag indienen voor de transitie van melkvee naar weidevleesvee.

Voor de transitie is een wijziging van het omgevingsplan nodig.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

Medewerking te verlenen om de melkveehouderij gevestigd op Hevenweg 6 te Blokzijl om te vormen tot een extensieve beheerboerderij gericht op weidevleesvee.